№ 82. 1862.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 10 Julij.

F. Ke. Leeuwens en Zoon Goes Boekhandel

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Editie van woensdag avond 8 ure.

BEKENDMAKING.

De burgemeester der gemeente Goes, brengt ter kennis: dat [illegible] algemeene nutte, van den 28 augustus 1851, (Staatsblad no. 125), rakende den staatsspoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, voor wat de gemeente Goes betreft, ter voldoening aan art. 7 dier wet, van heden af tot en met den 6 augustus eerstkomende, ter secretarie dezer gemeente voor een ieder ter inzage liggen, te weten:

1. uitgewerkt plan of beschrijving;
2. grondplan;
3. lengte-profil;
4. extracten uit de registers van het kadaster, betreffende het gedeelte van den spoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, 't welk gelegen zal zijn in de gemeente Goes.

Den belanghebbenden wordt hierbij herinnerd dat zij hunne bezwaren binnen dertig dagen na heden, mondeling of schriftelijk, aan burgemeester en wethouders dezer gemeente, moeten opgeven; terwijl zij tevens worden opmerkzaam gemaakt dat de kadastrale aanduiding der perceelen in de stukken kan verschillen van hetgeen thans het kadaster aangeeft.

Goes, den 7 julij 1862.

De burgemeester voornoemd,
M. P. BLAAUBEEN.

BEKENDMAKING.

De burgemeester der gemeente Kruiningen brengt ter kennis, dat de stukken, bedoeld in art. 6 der wet op de onteigening ten algemeene nutte, van den 28 augustus 1851, (Staatsblad no. 125), rakende den staatsspoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, voor wat de gemeente Kruiningen betreft, ter voldoening aan art. 7 dier wet, van heden af, tot en met den 7 augustus 1862, ter secretarie dezer gemeente voor een ieder ter inzage liggen, te weten:

1. zakelijke beschrijving van den te maken weg;
2. grondplan;
3. lengte-profil;
4. extrakten uit de registers van het kadaster betreffende het gedeelte van den spoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, 't welk gelegen zal zijn in de gemeente Kruiningen.

Den belanghebbenden wordt herinnert dat zij hunne bezwaren binnen dertig dagen na heden, mondeling of schriftelijk aan burgemeester en wethonders dezer gemeente moeten opgeven.

Kruiningen, den 8 julij 1862.

De burgemeester voornoemd,
W. J. JANSSEN.

BEKENDMAKING.

De burgemeester der gemeente Krabbendijke, brengt ter kennis: dat de stukken, bedoeld in art. 6 der wet op de onteigening ten algemeene nutte, van den 28 augustus 1851 (Staatsblad no. 125), rakende den staatsspoorweg van Bergen op Zoomnaar Goes, voor wat de gemeente Krabbendijke betreft, ter voldoening aan art. 7 der wet, van heden af tot en met den 7 augustus 1862, ter secretarie dezer gemeente voor een ieder ter inzage liggen, te weten:

1. zakelijke beschrijving van den te maken weg;
2. grondplan;
3. lengte-profil;
4. extracten uit de registers van het kadaster betreffende het gedeelte van den spoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, 't welk gelegen zal zijn in de gemeente Krabbendijke.

Den belanghebbenden wordt herinnerd dat zij hunne bezwaren binnen dertig dagen na heden, mondeling of schriftelijk aan burgemeester en wethouders dezer gemeente moeten opgeven.

Krabbendijke, den 8 julij 1862.

De burgemeester voornoemd,
DOMINICUS.

BEKENDMAKING.

De burgemeester der gemeente Schore en Vlake, brengt ter kennis: dat de stukken, bedoeld in art. 6 der wet op de onteigening ten algemeene nutte, van den 28 augustus 1851, (Staatsblad no. 125), rakende den staatsspoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, voor wat de gemeente Schore en Vlake betreft, ter voldoening aan art. 7 dier wet, van heden af, tot en met den 7 augustus 1862, ter secretarie dezer gemeente voor een ieder ter inzage liggen, te weten:

1. zakelijke beschrijving van den te maken weg;
2. grondplan;
3. lengte-profil;
4. extracten uit de registers van het kadaster, betreffende het gedeelte van den spoorweg van Bergen op Zoom naar Goes, 't welk gelegen zal zijn in de gemeente Schore en Vlake.

Den belanghebbenden wordt herinnerd dat zij hunne bezwaren binnen dertig dagen na heden, mondeling of schriftelijk, aan burgemeester en wethouders dezer gemeente moeten opgeven.

Schore, den 8 julij 1862. De burgemeester voornoemd,
W. J. JANSSEN.

BINNENLAND.

Middelburg 9 Julij.

Gisteren zijn de werkzaamheden der provinciale staten voortgezet en ten einde gebragt. Van het eerste gedeelte dier zitting geven we in het bij dit nommer behoorend bijvoegsel een verslag.

Van de punten welke verder nog zijn behandeld zullen wij in een volgend nommer insgelijks verslag geven. Alleen melden wij hier (gelijk wij gisteren aan de geabonneerden op het Bulletin mededeelden) dat bij de verkiezing tot lid van de eerste kamer der staten generaal is herkozen mr. C. van der Lek de Clercq, met 21 van de 32 uitgebragte stemmen. Voorts hadden stemmen op zich vereenigd: mr. W. Ph. Vis 4, de heer I. G. J. van den Bosch 3, mr. W. C. M. de Jonge van Ellemeet 2, J. A. Risseeuw en mr. G. A. Fokker ieder 1.

Voorts zijn behandeld en goedgekeurd de verantwoording van gedeputeerde staten wegens de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1860; de begrooting van het provinciaal bestuur, voor zoo veel het rijksbestuur is voor 1863; de begrooting der enkel proviciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1863 met een voorstel van gedeputeerde staten betreffende de te heffen opcenten op de grond- en personele belasting ten behoeve der provincie, en het adres van J. M. Ceelen, wed. van Hertum, om weder met eene gratifikatie te worden begunstigd.

Nog zijn eenige verslagen nopens ingekomen adressen behandeld. Het voorstel van mr. F. van Deinse tot het verbeteren in het algemeen en het onderhouden van de overzetveren in deze provincie, en daartoe openen een krediet op de begrooting voor 1863, is verworpen.

Dat van den heer Hamnacher tot verbetering der gemeenschap tusschen het 4e en 5e distrikt dezer provincie, wordt door den voorsteller verkort tot de twee volgende punten: *a.* gedeputeerde staten uit te noodigen tot het indienen van plannen voor wegs-verbetering en begrooting der kosten daarvan, en *b.* stappen te doen tot het verkrijgen van eene aanzienlijke rijks bijdrage. Tot deze verkorting heeft aanleiding gegeven de na het schrijven van het eerste voorstel bekend geworden regterlijke indeeling, waaruit gebleken is dat een regtbank te Sas van Gent zal gevestigd zijn, hetgeen voor het rijk eene redente meer moet zijn voor het toestaan van een subsidie. Dit voorstel is met meerderheid van stemmen aangenomen.

In de zitting van de tweede kamer van maandag is de beraadslaging over het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in de nederlandsche west-indische koloniën voortgezet.

De minister van koloniën verklaarde, dat door de aanneming van de amendementen op art. 4, waardoor het beginsel verviel dat de regering de immigratie zou leiden, art. 5 moest vervallen. Intusschen was de minister niet van oordeel, dat de vergoedingssom verhoogd moest worden, want deze was in billijkheid op f 300 per slaaf gesteld. De artt. 6 en 7 werden daarna zonder beraadslaging aangenomen. De heer van Asch van Wijck stelde voor in art. 8 de woorden „op 1 julij 1863" in te lasschen, omdat gerekend moet worden dat de verifikatie van de opgaven van het getal slaven, op dien dag plaats heeft en men aanspraak heeft op vergoeding voor de slaven op dien datum aanwezig. De minister en de heer van Nispen van Sevenaer bestreden dit amendement; de eerste op grond dat de verifikatie zoo wel vóór als na 1 julij 1863 plaats kon hebben; de tweede op grond dat men niet meer van slaven moest spreken, zoodra 1 julij 1863 in de wereld was.

Het amendement werd daarna met 33 tegen 21 stemmen verworpen, en art. 8 aangenomen.

Eene meer belangrijke diskussie ontstond over art. 9, bepalende dat voor elken slaaf f 300 vergoeding zou worden gegeven. Tegen dit beginsel kwamen de heer Mijer en van Nispen van Sevenaer op. De eerste was van oordeel dat de eigenaren aanspraak hadden op hoogere vergoeding, daar het beginsel van de bevordering der immigratie van staatswege uit de wet geligt was. De tweede achtte de som van f 300 niet voldoende gejustificeerd, en deed een beroep op de meerderheid, die zich in de afdeelingen tegen zoodanige regeling had verklaard. Men moest, z. i., het werkelijk verlies aan werkkrachten vergoeden. De heeren van Bosse, Dirks en de minister bestreden deze sprekers. De tweede had zelfs het cijfer lager willen stellen, maar had daarvan afgezien na de aanneming van de amendementen op art. 4.

De heer Heemskerk Az. wees op de wet tot emancipatië der slaven in Oost-Indië, waarbij gene schaal voor de partikuliere huisslaven was aangenomen. Hij kon berusten in de vergoeding van f 300 voor elken plantageslaaf, maar stelde als amendement voor te lezen:

„De tegemoetkoming voor slaven, die tot plantages en gronden behooren, wordt bepaald op f 300 voor ieder hoofd.

„Voor partikuliere slaven wordt verleend. voor een slaaf of slavin tot en met 10 jaren oud, van f 50—f 120; boven 10 tot en met 20 jaren oud van f 100—f 220; boven 20 tot en met 30 jaren oud, van f 150—f 350; boven 30 tot en met 40 jaren oud, van f 125—f 300; boven 40 tot en met 50 jaren, f 100—f 200; boven 50 jaren oud, van f 40—f 100.

„De bepaling der tegemoetkoming voor partikuliere slaven geschiedt door het administratief gezag.

„Voor slaven die regt op manumissie hebben verkregen, wordt de vergoeding bepaald op f 60 voor ieder hoofd."

Dit amendement werd bestreden door de heeren Cool, Zijlker en de minister. die wezen op het verschil van toestand in Oost- en West-Indië en bovendien op het geheel willekeurige van dergelijke bepaling, waarna dit amendement met 45 tegen 10 stemmen werd verworpen.

Het artikel zelf werd met het zelfde getal stemmen aangenomen.

Het grootste deel der zitting was gewijd aan de amendementen, voorgesteld op art. 10, houdende de gevallen, waarin een eigenaar geen regt op tegemoetkoming kan doen gelden. De regering stelt o. a. voor daaronder te begrijpen „slaven die sedert 2 jaren vermist of weggeloopen zijn."

De heer van Bosse stelde in de eerste plaats voor geene te gemoetkoming te verleenen voor weggeloopen slaven in het algemeen, onverschillig hoe lang zij op 1 julij 1863 afwezig waren.

De heer van der Linden was van oordeel dat, wilde men een juisten termijn stellen, geene vergoeding moest worden verleend voor den slaaf, die langer dan éénе maand weggeloopen of vermist was vóór den dag der verifikatie van de tabellen; de heer van Heukelom wilde dien termijn bepalen op één jaar vóór den dag der verifikatie.

De heer Blom stelde voor geene vergoeding te verleenen voor den slaaf die op 1 julij 1863 langer dan één jaar afwezig was geweest en niet twee jaren, welk amendement de minister overnam. Aan de diskussie over dit punt namen, behalve de voorstellers der amendementen, de heeren van Nispen van Sevenaer, Mijer, van Lijnden en Hugenholtz deel. Men wees vooral tot bestrijding van de amendementen van de heeren van Bosse en van der Linden op het gevaar, dat wanneer men den termijn te kort stelde, de slaven bij magte zouden zijn hun meester een poets te spelen en eenige dagen vóór 1 julij 1863 of vóór den dag der verificatie weg te loopen.

Eene tweede reeks amendementen was het gevolg van eene vraag, door den heer Cool gedaan, welke regten de meester zou hebben op het kind, geboren na de afkondiging dezer wet en vóór de verifikatie der opgaven.

De heer de Bieberstein stelde daarom voor dat alle slavenkinderen vrij zouden zijn, zonder vergoeding, na den dag van de afkondiging dezer wet in Nederland. Men vroeg hem, wat zal er dan van die kinderen worden en hoe is hunne betrekking tot den meester van de moeder? Hij antwoordde: de wet zegt dat zij tot hun 12de jaar bij de moeder blijven, maar zij zijn vrije zwarte nederlanders. De minister nam dit amendement over, maar de heeren Hugenholtz, Cool, van Lijnden, van Heukelom en Heemskerk Az. betwistten de uitvoerbaarheid der bepaling, op grond dat de slavenregisters niet behoorlijk bijgehouden werden en men op de sterften en geboorten geene behoorlijke kontrôle kon uitoefenen, in strijd met het beweren van den heer de Bieberstein, die meende dat men sedert 1847 de registers goed bijhield; de heeren Heemskerk Az. en van Heukelom bestreden tevens dit voorstel op grond van het regtskundig begrip, dat de wet niet verbindend was vóór dat zij in Suriname was afgekondigd; de laatste gaf dan ook in overweging op dit punt terug te komen, en te bepalen dat slavenkinderen vrij zouden zijn na de afkondiging der wet in Suriname, hetgeen de heer van der Linden en de minister niet noodig achtten.

Ten slotte staakten de stemmen over het amendement van den heer van Bosse, dat het eerst in stemming kwam; omdat 28 leden zich daarvoor, en 28 zich daartegen verklaarden, zoodat de beslissing tot den volgenden dag werd verdaagd, terwijl na de aanneming van het volgend art. 11, de voorzitter het voorzigtig achtte de diskussie tot den volgenden dag uit te stellen.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp betrekkelijk de kultuurkontrakten in Nederlandsch Indië en is uitgebragt het eindverslag op het wetsontwerp tot wijziging der wet op de militaire pensioenen, waarover de dag der beraadslaging nader bepaald zal worden.

In de zitting van gisteren zijn ingekomen 1. een wetsontwerp tot onteigening van perceelen voor de verbreeding van de Nieuwe Maas tusschen Delfshaven en Charlois; verzonden naar de afdeelingen; 2. eene missive van den minister van koloniën, ten geleide van stukken betrekkelijk de partikuliere teelt van produkten in Cheribon. De minister drukt in die missive het verlangen uit die stukken ter inzage van de leden te leggen en die daarna te verzenden aan de eerste kamer. De heer Fransen van de Putte vroeg of deze stukken niet voor de leden konden worden gedrukt, want aan deze zaak moest publiciteit gegeven worden, ook met het oog op het onderzoek

van de wet op de kultuurondernemingen. De heer Wintgens ondersteunde dit met aandrang, en wilde nog een stap verder gaan, namelijk volledige publiciteit aan deze stukken geven, voor zoover zij geene personen betroffen. De minister betoogde dat deze stukken alle personen raakten, waaromtrent de indische regering nog beschikkingen moest nemen, maar verzette er zich niet tegen de stukken voor de leden te doen drukken, waartoe besloten werd. De minister zou later ook deze beperking opheffen.

Daarna is de kamer overgegaan tot de verdere behandeling van het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in Suriname, en wel in de eerste plaats van art. 10 met de daarop voorgestelde amendementen. Zoo als men weet, staakten gisteren de stemmen over dat van den heer van Bosse om geene vergoeding te verleenen voor weggeloopen of vermiste slaven. De minister wijzigde de laatste zinsnede van het artikel, zoodat voor kinderen „uit slavinnen geboren, na afkondiging der wet in Suriname, geene vergoeding zou worden gegeven, maar deze vrij zouden zijn."

De heer van Eck stelde nog een nieuw amendement voor, strekkende dat voor „slaven, wier meesters op 1 januarij 1863, gedurende meer dan 4 jaren de betaling der voor hen verschuldigde belasting hebben verzuimd, geene vergoeding zou worden verleend."

Na eenige diskussie tusschen de heeren van Twist en Cool, werd de beraadslaging gesloten.

Op nieuw staakten de stemmen over het amendement van den heer van Bosse, zoodat het is verworpen. Dat van den heer van der Linden, strekkende om geene vergoeding te geven voor slaven, weggeloopen éene maand voor de verifikatie der opgaven, werd met 32 tegen 24 stemmen aangenomen, waardoor het eerste amendement van den heer van Heukelom verviel. Het tweede amendement van dien heer strekkende om de bepaling omtrent de kinderen, weder weg te laten, werd verworpen met 35 tegen 20 stemmen, en dat van den heer van Eck met 29 tegen 27 stemmen.

De artt. 12—18 werden vervolgens zonder diskussie aangenomen.

Levendig was de beraadslaging over het IIIde hoofdstuk, handelende over het bijzonder toezigt van den staat en over de daarop betrekkelijke artikelen. De heeren van Bosse, van Asch van Wijck, van Zuylen van Nyevelt, Elout van Soeterwoude, en van Voorthuysen kwamen met nadruk op tegen de bepalingen van dit hoofdstuk, houdende de uitwerking van het beginsel, dat de slaaf eenmaal vrijgelaten, onder het toezigt van den staat, gedurende 10 jaren, zou blijven, en verpligt zou worden te arbeiden binnen de kolonie bij een meester naar zijne keuze, voor een vastgesteld loon tegen overeenkomst, en dat de regering hem aan het werk zou stellen als hij geene overeenkomst kon sluiten. Men beschouwde dit als in strijd met het beginsel van vrijheid en wilde het staatstoezigt minder knellend maken, aangenomen dat men den vrijgelatene onder toezigt moest houden in zijn belang en in dat van de kolonie. In elk geval wilde men de gelegenheid openstellen den man bij goed gedrag spoedig geheel vrij te verklaren.

De minister verdedigde intusschen het staatstoezigt en wees op de bezwaren, die zouden voortvloeijen uit de opheffing daarvan voor enkelen, want de appreciatie zou afhangen van de autoriteiten. Dat toezigt was vooral geschikt om den vrijgelatene te beschermen en op te leiden.

Art. 19 werd zonder diskussie aangenomen, maar bij art. 20, houdende de regelen, waaraan de vrijgelatenen, bij de verpligting tot arbeid, gebonden zouden zijn, werd de zelfde strijd met grooter levendigheid voortgezet. De heer van Zuylen van Nyevelt stelde toch voor: de strekking van het staatstoezigt te formuleren als ten doel hebbende het aanmoedigen van vrijwilligen arbeid, en het regelen der verpligting tot arbeid voor de vrijgemaakten, voor zoo ver zij zich aan zwerverij schuldig maakten. Tevens wilde hij de artt. 22 en 24 doen vervallen. Hierdoor zou een stelsel van vrijwilligen arbeid en het weren van vagabondage de bepalingen hebben vervangen, die de verpligting tot arbeid daarstellen.

De voorsteller verklaarde strijd te zien in het stelsel van vrijen arbeid der regering voor Oost-Indië en dat hetwelk men in West-Indië wilde aannemen.

Een tweede amendement van de heeren van Bosse en van Asch van Wijck strekte om een geheel nieuw artikel in de wet te voegen, luidende: „De goeverneur van Suriname is bevoegd vrijgemaakten, die zich door zedelijk gedrag en arbeidzaamheid onderscheiden, van het staatstoezigt te ontslaan."

Voor het eerste amendement verklaarden zich de heeren Elout van Soeterwoude en van Lijnden, die met scherpe trekken deden uitkomen even als de voorsteller, de heer van Zuylen van Nyevelt, dat de slavernij niet werd opgeheven, wanneer men daarvoor gedurende 10 jaren een stelsel van dwangarbeid in de plaats stelde. In Oost-Indië eischte de verpligte arbeid hoogstens 100 dagen en de regering verklaarde zich daartegen. Het was het stelsel liberaal in Nederland en Oost-Indië, behoudend in West-Indië. De heeren Fransen van de Putte, van Nispen van Sevenaer, Mijer en de minister verdedigden daarentegen het staatstoezigt, wilde men de vrijheid niet in losbandigheid zien ontaarden. Men overdreef den aard van het toezigt. In Oost-Indië moest de mensch, behalve den verpligten arbeid voor den staat, die eene belasting kan genoemd worden, toch ook in zijn eigen onderhoud voorzien.

Het toezigt strekte in de eerste plaats tot bescherming van den vrijgelatene. Ten einde dit laatste te doen uitmaken nam de minister amendementen over, als 1. van den heer van Asch van Wijck, strekkende om den aanhef van het artikel te doen luiden:

„Het staatstoezigt heeft de strekking om bij deze wet vrijgemaakten te beschermen, en op te leiden tot het familie- en maatschappelijk leven door een, en 2. van den heer van Zuylen van Nyevelt om in de laatste alinea de woorden „of dat in dat der publieke orde" op te nemen.

Het amendement van den heer van Zuylen over de hoofdkwestie werd ten slotte verworpen met 32 tegen 25 stemmen, en dat van de heeren van Bosse en van Asch van Wijck met algemeene stemmen aangenomen, nadat de minister verklaard had zich daartegen niet te verzetten, nu het beginsel van immigratie vervallen was en de vrijgemaakten niet meer gedurende 10 jaar een gedeelte der kosten van de immigratie te dragen zouden hebben.

In den loop der diskussie drongen de heeren Mijer en Fransen van de Putte aan, ook in het belang der immigratie, dat men de gelegenheid zou openen tot het verkrijgen van kleine stukken goevernementsgrond. De minister wees op de bepalingen der wet, die de gelegenheid daartoe voor den geheel vrijgelatene gaf.

In deze zitting zijn nog onderscheidene verslagen namens kommissien uitgebragt, als door den heer Duymaer van Twist op de inlichtingen omtrent overeenkomsten met indische vorsten; door den heer van Heukelom op de verslagen over de rekeningen van het burgerlijk pensioenfonds over 1858 en 1859, en van de kommissie van de opgeheven wees- en monboirkamers, en door den heer Heemskerk Bz. over het regeringsverslag van den staat der hooge, middelbare en lagere scholen over 1859—1860. Over de konklusiën zal nader worden beraadslaagd.

Het wetsontwerp is heden aangenomen, met 47 tegen 11 stemmen.

Morgen is aan de orde gesteld de behandeling van het wetsontwerp tot opheffing der slavernij op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba. St. Eustatius. Saba en St. Martin.

Na onderzoek en in orde bevinding der geloofsbrieven heeft mr. C. J. A. Heydenrijck uit Nijmegen, verkozen in de plaats van jhr. Dommer van Poldersveldt, overleden, als lid der kamer zitting genomen.

---

* Het engelsch koninklijk jagt Victoria and Albert, is heden morgen voorbij Vlissingen gevaren en naar Antwerpen gestoomd. Aan boord bevonden zich de prinses Alice, tweede dochter der koningin, met haren gemaal prins Lodewijk van Hessen, met wien zij eenigen tijd geleden in het huwelijk getreden is.

Onder de ambtenaren bij de telegrafie, bij beschikking van den minister van binnenlandsche zaken, na afgelegd examen toegelaten, als telegrafist der 3e klasse, behoort de heer D. A. van Ham uit Middelburg.

In ons nommer van 12 junij jl. maakten wij melding van een ongeluk, ontstaan door het katknuppelen, waardoor een persoon het leven verloor. De dader M. de J. stond eergisteren voor dat feit voor de arrondissements regtbank te Goes te regt. De officier van justitie heeft tegen den beklaagde de beschuldiging, van onwilligen manslag volgehouden en gerekwireerd tot eene gevangenisstraf voor den tijd van twee maanden, geldboete van 8 gulden alsmede de kosten. De uitspraak is bepaald op aanstaanden maandag.

In een artikel van het Journal des débats over de Londensche tentoonstelling lezen wij het volgende:

„Vervolgens komen wij aan Holland. Onder alle natiën is het een dergenen welke het minst hebben bijgedragen: het verontschuldigt zich daaromtrent door zich te beroepen op eene tentoonstelling van zaken op vischvangst en zeevaart betrekking hebbende, twee jaren geleden te Amsterdam gehouden, zoo dat Nederland daarvan slechts eene herhaling zoude hebben kunnen geven. Hetgeen deze natie echter geleverd heeft is niet geheel zonder verdienste. De „ster van het zuiden" van 125 karaten, betwist aan den „Koh-i-Noor" het hart van alle vrouwelijke bezoekers en doet haar de minder schitterende eigenschappen der wollen dekens, der nagemaakte smyrnasche tapijten, der kerkbeeldhouwwerken en van het zoogenaamd papier sans fin voorbij zien; zelfs de goud- en zilverwerken, die met opzet niet gedreven zijn om het schoonmaken — zoo aangenaam voor den hollander — gemakkelijk te maken, worden daardoor in de schaduw gesteld. Ik maak ook hier met leedwezen melding van den genever, de bekende hollandsche drank, waarvan het algemeen gebruik even als dat van alle noordsche sterke dranken zal verdwijnen, als uitgaande regten en spoorwegen den franschen wijn van 36 centen de kan, ook dáár zullen doen komen, hetgeen beter middel tegen dronkenschap zal zijn dan alle mogelijke matigheidsgenootschappen. De hollandsche koloniën hebben hunne waren gebragt: indigo, thee, koffij, suiker, tabak, specerijën, maar zij zijn niet in een schoone trofée gegroepeerd zoo als in 1855. De trofée kostte naar men zegt 30 of 40-duizend franken en het nederlandsche budget wil bezuiniging!"

Door de provinciale staten van Zuid-Holland zijn gisteren gekozen tot leden van de eerste kamer der staten generaal mr. J. A. Philipse (aftredend lid), jhr. mr. J. A. ridder van der Heim van Duivendijke en F. A. Viruly te Gouda.

In Groningen is gekozen jhr. mr. J. W. Quintus met 25 van de 44 stemmen, ter vervanging van den heer mr. A. J. van Roijen. In Friesland, Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Noord-Brabant en Limburg zijn de aftredende leden herkozen.

Jl. zaturdag is de nieuw benoemde raadsheer in den hoogen raad der Nederlanden, mr. J. A. Jolles, in eene plegtige openbare vergadering als zoodanig geïnstalleerd.

Z. M. de keizer der franschen heeft benoemd tot groot-officier der orde van het Legioen van eer den heer mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt, oud minister van buitenlandsche zaken.

Een bij het departement van koloniën ontvangen telegram van den goeverneur-generaal van Nederlandsch Indië, gedagteekend Batavia 31 mei, luidt:

„Eene zeerooversvloot door de Reteh vernield. 92 slaven bevrijd. Een zeeofficier gesneuveld. Voldoende tijdingen van Bandjermasing. De orde hersteld zich meer en meer. Overmorgen vertrek ik naar een gedeelte van Midden- en Oostelijk-Java."

(*Staats courant.*)

Hoewel de verleden jaar door het Delftsche studentenkorps opgevatte feestplannen wegens vele hinderpalen en moeijelijkheden geheel in duigen beloofden te vallen, is men die echter voor het grootste gedeelte te boven gekomen en heeft de opening der feesten bij gelegenheid van het twintigjarig bestaan der akademie maandag plaats gehad. Hoewel de julijzon op dien morgen achter nevelen verscholen bleef, helderde echter de lucht spoedig op en liep de schutters wedstrijd, welke door Z. K. H. prins Hendrik werd bijgewoond, in de beste orde af. Aan dezen eersten akademiefeestdag ontbrak overigens diner, illuminatie noch vuurwerk. Prins Hendrik had na afloop der matinée musikale de gemeente verlaten.

Dingsdag was de groote dag van den gekostumeerden optogt. Reeds vroegtijdig waren alle vensters bezet, aller gemoederen in beweging, aller verwachting gespannen. Het schoone weder dat dezen voornaamsten feestdag begunstigde had van wijd en zijd vreemdelingen naar het aloude Delft gelokt, dat in feestgewaad gehuld den trein „van het gezantschap van den sultan van Achin aan prins Maurits en de nederlandsche republiek" afwachtte. Ten half vijf uur begaf de gekostumeerde optogt zich op weg. Marcellus Bax aan het hoofd zijner ruiters, Adriaan Hodenpijl aan het hoofd zijner voetknechten, waren de figuren die in den eersten groep vooral uitkwamen. De volgende groep leverde Gerard de Roy, bevelhebber der Zelandia Frederik de Houtman, Laurens Bicker en Jacob van Heemskerk. De zegekar der Unie had daarop eene plaats in den trein verkregen. Gedrapeerd met nederlandsche kleuren en met de wapens der provinciën, eene hooge trofee te midden van vaandels en standaarden, met het beeld der overwinning aan de voorzijde en een paar oude kanonnen aan de achterzijde, trok deze allegorische voorstelling der spreuk „Eendragt maakt magt" veler bewondering. Hierop volgde de bloem van den toenmaligen adel, Maurits, Frederik Hendrik, Ernst Casimir, Lodewijk Gunther, Philips, landgraaf van Hessen, Joachim Ernst van Brandenburg, en vele anderen.

De volgende groep toonde de vertegenwoordigers der soevereinen van dien tijd. Men zag Paul Choart, heer van Buzauval, gezant van Frankrijk, George Gilpin, engelsch ambassadeur. Deviston, schotsch gevolmagtigde achtereenvolgens eene plaats innemen, voor de statiekoets van prins Maurits, eenvoudig naar mate deze zuiver historisch was. Daarop volgden de vertegenwoordigers der handelskamers van de oost-indische kompanjie met hare stedelijke banieren en hunne omgeving, die op Nederlands handel en nijverheid zulken belangrijken invloed uitoefenden. De huldewagen van het gezantschap van Achin trof daarop door zijne oostersche pracht en weelde, grootsch en luisterrijk als hij was trok deze ieders bewondering in hooge mate, zonderling afstekende bij de geleerden uit dien tijd, welke door Hugo de Groot, Jan de Groot, Leegwater, de Keyser, Miereveldt, Jansen enz. in verschillende takken van wetenschap en kunst beroemd, op eene uitnemende wijze waren voorgesteld. De bekende rethorykers, waaraan de hollandsche letterkunde eene onmiskenbare verpligting heeft, sloten met schutterij, onder hun hopman en vaandrig Willem Jacobz Delff, dezen zeer belangrijken optogt.

Een voor de illuminatie zeer geschikte schoone avond of liever nacht, volgde op dezen vermoeijenden marsch der leden van het studenten korps, en onder het liefelijk geruisch der muziek, bleef de stad nog uren lang in haar schitterend lichtgewaad gehuld, getuige van de woelende feestvreugde, die zeker langen tijd in de verbeelding van studenten en burgers zal voortleven.

De inspekteur van policie te 's Hage, die naar Engeland gezonden was ter opsporing van den voortvlugtigen kantoorbediende R. A. uit Dordrecht, beschuldigd van een belangrijken diefstal op het kantoor alwaar hij als klerk in dienst was, is te 's Hage met den verdachte aangekomen.

Jl. zaturdag hebben de koning en de koningin geschenken in zilverwerk van inlandsch fabrikaat doen toekomen aan de drie japansche gezanten die bij de onlangs aan hen verleende audiëntie persoonlijk geschenken aan HH. MM. hadden aangeboden

Ten 2 ure heeft het gezantschap zijne opwachting bij Z. K. H. prins Hendrik gemaakt en des avonds een soirée bijgewoond bij den heer J. W. van der Schooren.

Zondag hebben vier heeren van het gevolg der ambassadeurs een tweede bezoek aan de stad Leiden gebragt en eenige natuurkundige proeven, door professor Rijken genomen, bijgewoond.

Maandag zijn drie leden van het gezantschap, waarbij twee geneesheeren, te Amsterdam aangekomen en aan het gebouw van de Nederlandsche handelmaatschappij afgestapt, waarna zij het Binnengasthuis hebben bezigtigd. Ten 4½ ure zijn zij weder vertrokken. Aan het gezantschap is door HH. MM. de koning en koningin, in het paleis in het Noordeinde, een diner aangeboden dat o. a. werd bijgewoond door HH. KK. HH. den prins van Oranje, prins Hendrik, prins en prinses Frederik en prinses Maria. Het bestond uit ongeveer 60 couverts.

Te Delft zijn van het 1e in het 2e studiejaar overgegaan 25 adspiranten voor ingenieur en 23 voor ambtenaar, 17 en 2 zijn blijven zitten. Van het 2e in het 3e zijn overgegaan 15 en 16, en zijn blijven zitten 32 en 15.

Aan het Kralingsche Veer werden van verschillende visscherijen aangevoerd van 30 junij tot 5 dezer: 925 stuks zalmen; waarbij zijn geweest 16 stuks St. Jacobs zalmpjes. Prijs van de groote f 1,05 tot 1,20, kleiner soort 20 cent minder. 4 Steuren, prijs van f 5.30 tot 23. De vangst is schraal te noemen, hetgeen hoofdzakelijk is toe te schrijven aan het bovenwater en ruw weder.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan den 1e luitenant A. J. M. C. baron de Posson van het 5e regement dragonders ordonnance-officier van Z. M. den koning, tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder van het Legioen van eer, hem door Z. M. den keizer der franschen geschonken.

LEGER. Overgeplaatst in rang en anciënneteit bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie den 2en luitenant A. F. E. van Dedem van Driesbergen van het 5e regement infanterie.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer W. Kluever, predikant bij de hervormde gemeente te Wolfaartsdijk, heeft het op hem uitgebragt beroep naar Bleskensgraaf c. a., (classis Dordrecht) aangenomen.

— Door het bedanken van den heer W. Kluever, heeft de kerkeraad der hervormde gemeente te Axel beroepen tot predikant de heer A. Dekkers te Sluis.

— Door den grooten kerkeraad der waalsche gemeente te Hage, is maandag avond benoemd tot predikant, de heer Desplaats, thans te Yverdun.

Marine en leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip Groninger, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee J. van der Meersch, komende uit Oost-Indie, is in den namiddag van den 6 dezer ter reede van Texel binnengekomen.

— De miliciens der ligting van 1859, die behooren tot de infanterie regementen, waarvan de bataljons aangewezen zijn om in de legerplaats te Millingen te kamperen, zullen in aktiviteit worden opgeroepen, ten einde aan de veldmanoeuvres in gezegd kamp deel te nemen. Deze miliciens zullen zich den 30 dezer maand in de hoofdplaatsen der provincien moeten bevinden en onmiddellijk van daar zich naar de standplaatsen hunner korpsen begeven.

— In de vorige week is afgeloopen het examen der adspiranten, om als kadet op de Koninklijke militaire akademie te worden toegelaten. Van de 190 jongelieden, die zich hebben aangemeld, zijn ruim 20 door de geneeskundige kommissie afgekeurd; 93 hebben aan de vereischten van het examen voldaan, zijnde twee boven het getal opengestelden, zoodat geplaatst kunnen worden 91, te weten: hier te lande 35 voor de infanterie, 8 voor de kavallerie, 10 voor de artillerie, 6 voor de genie; en voor de dienst in de koloniën: 25 infanterie, 2 kavallerie, 8 artillerie, 2 genie.

Gemengde berigten.

In de vorige week heeft de krijgsraad in de 1e militaire afdeeling te 's Bosch den voortvlugtigen 1en luitenant F. R., wegens desertie in tijd van vrede en het verduisteren van f 474,51, uit hoofde hij aan de tot viermaal toe herhaalde indaging geen gevolg heeft gegeven, van zijne militaire charge vervallen verklaard. — Voor eenige weken spoelde te Harderwijk een lijk aan, het werd begraven en beschouwd als het lijk van A.. gepensioneerd militair van het Oost-Indische leger; de zoogenaamde doode en begravene heeft zich echter op het laatst van het kwartaal aangemeld, ten einde te teekenen voor zijn pensioen, en bevindt zich thans in gezonden toestand te Amsterdam. Wie nu de begravene persoon geweest is, blijft tot heden onzeker. — Voor eenige dagen kwam eene kommissie van eene buitenlandsche assurantie-maatschappij te Enschedé, keerde het bedrag van eenige afgebrande perceelen uit en verliet nog dien zelfden nacht de stad, boeken als anderzins in het logement achterlatende. Een aanzienlijke som moet door die maatschappij nog uitbetaald worden. — Jl. vrijdag is aan den sergeant-hoornblazer Steenbergen, te Breda, uit naam van het gemeentebestuur van Tholen, een prachtige gouden ketting overhandigd, uit erkentelijkheid voor de diensten door de hoornmuziek aan gemelde gemeente tijdens het verblijf van Z. M. den koning ter dier plaatste bewezen. — De prijs van 10,000 franks voor het beste tooneelwerk is jl. vrijdag door de fransche akademie toegekend aan den heer Jules Lacroix voor zijn treurspel Oedipe roi. — Te Boston in Amerika is onlangs zekere Oacksmith wegens deelneming aan slavenhandel veroordeeld tot eene geldboete van 5000 dollars en gevangenzetting voor den tijd van 5 jaren. — Te Keulen werd dezer dagen een jong meisje tot vier weken gevangenisstraf veroordeeld omdat zij haar patroon, handelaar in mode artikelen, voor 100 thalers bedrogen had. Zij had namelijk voorgegeven dat eene zeer vermogende en schoone hollandsche dame smoorlijk op hem verliefd was, en schreef uit naam dezer dame, brieven aan haar patrooon, terwijl zij tevens de bezorging van geschenken op zich nam; toen bleek dat het voorgeven onwaar was, werd de bedrogene zoo woedend dat hij aanstond aangifte van het gebeurde deed. — Bij het fransche leger is het gebruik van naaimachines ingevoerd als onmisbaar zijnde voor de goede en spoedige vervaardiging van militaire kleedingstukken, met bepaling dat er minstens één machine voor ieder duizendtal te kleeden personen zijn moet. — In een brusselsch dagblad komt in eene advertentie de volgende zonderlinge drukfout voor: on demande une bonne ouvrière pour l'étranger. De dienstmaagd werd waarschijnlijk gevraagd pour l'étranger. — Dezer dagen snelde een goederen trein in vollen gang op den Gallicischen Karl-Ludwichs spoorweg; twee landlieden die van verre op den weg gingen staan wenkten dat de trein moest ophouden. Toen de trein tot stilstand was gebragt, ijlden de kondukteurs en andere beambten van den trein naar de boeren om de reden van hun wenken te vernemen. Deze antwoordden: „geef ons een weinig vuur tot het aansteken onzer pijpen." — De Mont-Blanc is op den 26 junij voor het eerst in dit jaar bestegen door twee engelschen. Dit is de tweede maal sedert 1819 dat eene beklimming in de maand junij is gelukt. De vele sneeuw maakt dit zeer moeijelijk. — Vrijdag nacht heeft in [illegible] kolenmijn bij Llawelly (Londen) eene overstrooming plaats gehad, waardoor zes arbeiders zijn verdronken. [illegible] arbeiders is het gelukt te ontkomen. — Als een bewijs van grooten dienstijver van ambtenaren der belasting deelt men uit Zutphen mede dat een geacht logementhouder aldaar bekeurd is omdat hij een reiziger huisvestte die van geen patent voorzien was. — In het tentoonstellingsgebouw te Londen worden reeds groote toebereidselen gemaakt voor de plegtigheden, die bij gelegenheid der prijsuitdeeling a. s. vrijdag zullen plaats hebben. De prins van Oranje zal Nederland bij die prijsuitdeeling vertegenwoordigen. — Gedurende 1861 zijn van Engeland naar Australië vertrokken 18925 personen. — Bij koninklijk besluit is een gemeenteraadsbesluit van Everdingen (Zuid-Holland) vernietigd, waarbij een hoofdonderwijzer benoemd is, zonder dat men in overleg was getreden met den schoolopziener. — Op de Place Vendôme te Parijs voor het hôtel van den minister van justitie bewondert men thans een wijnstok waaraan niet minder dan 150 druiventrossen, dus nagenoeg evenveel trossen als bladen worden geteld. — Blijkens eene door de engelsche regering overgelegde statistieke opgaaf van de in de laatste 18 maanden in Britsch Indië plaats gehad hebbende misdaden en overtredingen, blijkt dat men van de 316 afgezonden brandbrieven men slechts van 29 de afzenders kon ontdekken; onder 324 brandstichtingen bleven er 307 ongestraft; bij 78 inbraken konden slechts 28, bij 113 moorden op volwassenen slechts 61 en bij 369 kindermoorden slechts 64 schuldigen veroordeeld en bestraft worden. Het aantal misdaden beliep in dit tijdvak 7289, waardoor 7570 personen ter verantwoording werden geroepen, terwijl 4525 schuldigen gestraft werden; daarenboven telde men nog 205,594 kleinere overtredingen, waarvan er 163,289 bestraft werden. — Te Rudston is dezer dagen eene vrouw in 95 jarigen ouderdom overleden. Zij laat 12 kinderen, 71 kleinkinderen, 119 achter-kleinkinderen en 3 achter-achter-kleinkinderen na. — In de vorige week stierf te Assen een kind, 1½ jaar oud, onder zeer vreemde verschijnselen. Alleen had men kort voor het overlijden eene goedachtige zwelling nabij het borstbeen opgemerkt, die voor eene bloedzweer werd gehouden. Die zwelling kwam den na den dood gekomen geneesheer verdacht voor en na onderzoek bleek nu, dat zij veroorzaakt was door een naainaald, die waarschijnlijk door het kind doorgeslikt is en eene of andere slagader doorboord heeft, waardoor eene inwendige bloedstorting is ontstaan. —

Burgerlijke stand.

MIDDELBURG. Eerste huwelijksafkondiging den 6 dezer: A. J. le Nobel, jm. 24 j. met A. M. van de Kamer, jd. 22 j. A. Pluijmers, jm. 24 j. met N. Matthijsse, jd. 23 j.

(Van 28 junij tot 5 julij.)

VLISSINGEN. Gehuwd: J. C. Sesée, jm. 25 j. met A. T. van Raust, jd. 18 j.

Bevallen: J. W. Wolff geb. van der Eijk, d. C. Florusse geb. Maas, z. S. Hartog geb. Andriesse, d. M. Leemans geb. Willemse, z.

Overleden: C. J. Verbert, z. 4 m. A. G. de Wit, wed. van W. Kaul, 70 j. H. J. Becker, d. 13 d.

GOES. Bevallen: M. Lossie, geb. Buckens, z. E. Magielse, geb. Schrijver, z. J. den Hollander. geb. Bak, z. A. P. Overweel, geb. van de Velde, z. A. M. P. Bernhard, geb. Hekker, d. J. Mulder, geb. Walraven, z.

Overleden: S. Bodbijl, d. 2 m. K. A de Leeuw, vrouw van P. J. Kolenbrander. 23 j.

ZIERIKZEE. Gehuwd: P. Versteeg, jm. 25 j. met J. Elscot, jd. 27 j. N. J. van der Houten, jm. 22 j. met J. M. de Valk, jd. 20 j. A. Kramer, jm. 29 j. met J. Huigens, jd. 29 j. P. Willemse, jm. 21 j. met A. Findsom, jd. 18 j. G. van Schendel, Jm. 26 j. met J. de Wit, jd. 26 j. L. C. Ribbens, wedn. van M. van Brecht, 56 j. met A. Jagt, wed. van A. van Pelt, 56 j.

Bevallen: A. M. C. de Vroome, geb. Stades, z. G. van Langeraad, geb. Kostense, d. E. Janse, geb. Phernambucq, d. A. J. Schults, geb. Lindon, d. L. van der Werf, geb. Hanse d. F. van Schelven, geb. Bakker, d.

Overleden: A. de Oude, wed. C. Koster, 65 j.

Thermometerstand.

7 julij	's av. 11 u. 58 gr.		
8 „	's morg. 7 u. 61 „	's midd. 1 u. 66 „	's av. 11 u. 58 gr.
9 „	's morg. 7 u. 62 „	's midd. 1 u. 66 gr.	

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Eindverslagen.

Amortisatie van schuld.

Vele leden vroegen of er niet meer dan de aangevraagde 3 millioen voor amortisatie kon bestemd worden, daar zij berekenden dat er met het einde van 1863, ook na aftrek van alle buitengewone uitgaven, nog een zeer aanzienlijk batig saldo in de schatkist zou zijn. Enkele leden verklaarden zich tegen alle verdere amortisatie en meenden dat het tijd werd om te gaan denken aan opheffing of vermindering der op het volk drukkende lasten. De bestaande ruimte van geld moest huns inziens leiden tot afschaffing van de belasting op het geslagt, de zeep of de brandstoffen. Liever dan steeds voor een volgend geslacht te zorgen, moest men aan de belangen van het thans levend geslacht denken.

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

Terwijl de eerste schok door de ongunstige berigten uit Mexiko te weeg gebragt, geweken is, en de amerikaansche aangelegenheden weinig nieuws opleveren, begint men weder de blikken te wenden naar Italië, alwaar Garibaldi's geheimzinnige reizen als zoo vele voorteekenen beschouwd worden van aanstaande expeditiën. Door een veldtogt in Servië, Oostenrijk indirekt te benadeelen is thans het plan dat den generaal door de publieke opinie wordt toegedicht. Alle geruchten worden dan ook hiermede in verband gebragt, en het antwoord op door verschillende diplomaten gevraagde inlichtingen aan den heer Ratazzi: „dat de regering alle expeditiën wat het binnenland betrof zou tegengaan, maar niet kon beletten dat Garibaldi omtrent eenig vreemd gewest expeditieplannen ten uitvoer bragt" wordt beschouwd als bewijs dat het italiaansch goevernement daarop zelfs voorbereid is. Welligt echter dienen de togten van Garibaldi slechts om den vrijheidsgeest bij het italiaansche volk levendig te houden en dit te beletten in te slapen voor dat de geheele nationale herstelling is tot stand gebragt. De generaal schijnt dan ook geheel de zijde des konings te hebben gekozen. „Twee mannen — zeide hij te Palermo tot het volk — zullen u nimmer verraden, Victor Emmanuel en ik."

Wat de fransche politiek met betrekking tot Italië aangaat, kan men eene bijzondere kalmte toekomst te gemoet zien. Zonder bijzondere schokken zal de heer de Lavalette voorstellen blijven doen aan het hof van Rome, terwijl dit daarop een „non possumus" zal antwoorden zonder dat men overigens een stap verder komt. Een „caro marchese, wij zullen het toch niet eens worden," maakte dezer dagen nog een einde aan het gesprek van den markies met den paus over voorstellen tot oplossing der kwestie. Men zegt dan ook dat de fransche gezant zijne radeloosheid over deze redeloosheid van den paus aan zijne regering reeds herhaalde malen heeft te kennen gegeven.

In Frankrijk begint men meer en meer de volgens velen aanstaande verkiezingen voor het wetgevend ligchaam te behandelen. Terwijl de regering in stilte hare gelederen ordent om zoo veel mogelijk overwinnaar te blijven bij den strijd rondom de stembus, roept ook de andere partij openlijk hare aanhangers op. Merkwaardig is aangaande de verkiezingskwestie een artikel van den heer A. Nefftzer in Le temps, waarin de talentvolle journalist het volgende doet opmerken.

„Het algemeen stemregt is in zijn aard geen middel om een binnenlandschen oorlog te ontsteken, het is de uitspraak der natie, de gewettigde stem der publieke opinie. De regering die deze raadpleegt, moest zich in de eerste plaats onthouden daarop met haren invloed te werken. De dag waarop zij zal erkennen dat haar belang in overeenstemming is met haren pligt, zal een belangrijke schrede voorwaarts zien doen tot bekrooning van het staatsgebouw. Zoo lang echter het goevernement voort zal gaan op den weg waarop het zich geplaatst heeft, en in de verkiezingen een strijd zal zien, bij welks uitslag het belang heeft, zal dit steeds geneigd zijn tot eene bijzondere strategische handelwijze en taktiek, terwijl de keuze van het oogenblik daarbij een element zal uitmaken, niet van belang ontbloot. Wanneer de regering tegenstanders zoekt in de stembus, wordt zij door hare taktiek geleid om deze te overrompelen. Wat dit laatste echter betreft, vreezen wij dat het gunstig oogenblik reeds voorbij is, want de volksgeest is reeds wakende en zal niet meer inslapen. Uit een ander oogpunt beschouwd, is het duidelijk dat de noodzakelijkheid der ontbinding vermindert, naarmate de gewone tijd der verkiezingen nadert. Daarom gelooven wij dat er nog niet zoo bepaaldelijk kans is van ontbinding. In zooverre is zij dit echter wel, dat ieder burger zich gereed moet houden volgens zijn geweten zijn pligt te vervullen, en de dagbladen zich partij moeten stellen. Dit laatste zal ons des te minder moeite kosten, naarmate ons verkiezingsprogramma eenvoudig is, dat zich in twee woorden kan oplossen: uitbreiding der vrijheid in het algemeen stemregt en door het algemeen stemregt."

De officiële depeche, waarbij Rusland het koningrijk Italië erkend, is op 7 junij te Parijs ontvangen.

Oostenrijk.

De redevoering van den heer Giskra in de zitting der kamer van afgevaardigden op 3 julij is bijzonder belangrijk geweest. Deze afgevaardigde heeft betoogd dat de minister van financiën eigenlijk nog niets heeft gedaan om het financiewezen op beteren voet te brengen in Oostenrijk, dat de heer Plener ook zoo wel beginselen als wilskracht mist om daartoe te geraken, en dat hij zijne belasting-voorstellen heeft gedaan zonder zich omtrent de mogelijkheid van verwezenlijking, met betrekking tot de opbrengst door de bevolking, rekenschap te hebben gegeven.

De minister is het antwoord op dezen ietwat ruwen en onstuimigen aanval schuldig gebleven, en heeft zich aan den strijd onttrokken, overtuigd dat hij daarbij toch het slagveld zou hebben moeten ruimen.

Niettegenstaande in andere landen eene dergelijke houding noodwendig den val des ministers na zich zou moeten slepen, schijnt hiervan bij den oostenrijkschen minister van financiën geen sprake te zijn. De positie van den heer Plener is dan ook hoogst moeijelijk, en zoo iemand dan is hij als de slaaf te beschouwen der aristokratie van het geld, hetgeen hem belet krachtige maatregelen te nemen en billijke belastingwetten te doen aannemen, die den rijke zouden treffen. Een noodzakelijk gevolg van dergelijken toestand, waarin zelfzucht en eigenbelang aan het roer van het schip van staat zitten, is, dat het financiewezen allengs meer en meer achteruit gaat, tot dat eene reaktie aan de plutokratie en aristokratie den doodsteek geeft, eene reaktie die afschuwelijker is naarmate de onderdrukking onverdragelijk was.

— Volgens inlichtingen, op 7 julij gegeven in het engelsch hoogerhuis, zou als voorwaarde waarop Pruissen het koningrijk Italië wil erkennen, door die mogendheid gesteld zijn, dat dit waarborgen zou leveren den vrede met Oostenrijk niet te zullen verbreken. Oostenrijk heeft waarschijnlijk hierop bij zijn bondgenoot aangedrongen daar het voortdurend onderhouden van legers op de grenzen, de financiën met eene geheele vernietiging bedreigt. Of Italië echter aan dezen indirekten eisch van Oostenrijk zal toegeven valt zeer te betwijfelen. In allen gevalle zou een dergelijke waarborg der italiaansche regering er nog geene opleveren voor de plannen van Garibaldi.

— De graaf van Chambord is uit Zwitserland te Weenen teruggekeerd. Volgens een italiaansch dagblad Perseveranza, zou de graaf ten behoeve van Frans II geabdiceerd hebben, die dus het hoofd der dynastie worden en den troon der beide siciliën aan zijn broeder den graaf van Trani zou afstaan.

Frankrijk.

Op 7 junij hebben de keizer en de keizerin Fontainebleau verlaten om hunne reis te beginnen in Auvergne.

— Men verneemt dat de plaats van den hertog Pasquier

in de fransche akademie zal vervuld worden door den heer Dufaure; de heer Troplong zal hem echter dien zetel betwisten.

— Zondag ll. is er op het paleis te Fontainebleau ministerraad gehouden over de mexikaansche aangelegenheden, de vice-admiraal Jurien de Lagravière en de generaal Forey zijn daarbij tegenwoordig geweest. Omtrent aldaar genomen besluiten is nog niets bekend.

— De zaak der geheime vereeniging tegen de veiligheid van den staat gerigt, waartoe de heeren Greppo en Miot behoorden, is maandag voor de korrektionele regtbank der seine begonnen. De belangstelling der bevolking in dit regtsgeding is bijzonder groot.

— De policie zal naar men verneemt de papieren van den overledenen hertog Pasquier in beslag nemen. Deze heeft echter voor zijn dood alle brieven, die hij sinds 1789 bewaarde in zekerheid doen brengen.

— Volgens berigten uit Rome waren de fransche en pausselijke troepen aldaar in de kazernen gekonsigneerd en werd de stad door patroeljes doorkruisd om demonstratiën voor te komen van de vereenigingspartij.

— La patrie deelt een paar beschouwingen mede over de wijze waarop het adres der bisschoppen, strekkende tot antwoord op de pausselijke allocutie, is tot stand gekomen. Twee ontwerpen waren het voorwerp geweest van de beraadslagingen der vergadering, het eene was opgesteld door den heer Veuillot, het andere door den heer Dupanloup. De aanneming van het eerste streed tegen de klerikale etikette, daar de heer Veuillot geen bisschop was; die van het tweede ontwerp ontmoette zwarigheden wegens de gunstige strekking daarvan ten opzigte van Frankrijk.

De kardinaal Wiseman stelde nu een ontwerp op, waarin de zelfde beginselen waren gehuldigd, als in dat van den heer Veuillot, en voor eens en altijd over alle moderne liberale beginselen „en bloc" den banvloek werd uitgesproken: „libertates illas ridiculas quibus modernae nationes gloriantur," heette het in het bisschoppelijk min ciceroniaansch latijn — die belagchelijke vrijheidsideën, waarop de volken van den tegenwoordigen tijd roem dragen.

Met de volgende schitterende woorden, die in de tegenwoordige omstandigheden de scherpste satyre zou zijn geweest op de magt van den paus eindigde dit ontwerp-adres: „Loquere, et mandata tua ad reges terrae perferremus!" — Spreek en wij zullen uwe bevelen aan de koningen der aarde overbrengen.

De heer Dupanloup verklaarde echter hierop, in geval van aanneming van dit ontwerp-adres onmiddellijk Rome te zullen verlaten en zijne fransche ambtgenooten over te halen hem te vergezellen, terwijl ook de Kardinaal Antonelli zich verzette tegen de aanneming van het stuk.

Uit de ontwerp-adressen van de heeren Dupanloup en Wiseman werd nu het adres zamengesteld dat wij in der tijd hebben besproken. Het werd geheim gehouden, tot dat de geestelijken ten paleize van den kardinaal Altieri waren gekomen om te onderteekenen. Daarop werd het voorgelezen, door sommigen welligt minder goed verstaan en begrepen, onderteekend — en op den volgenden dag hadden velen reeds berouw over hunne handelwijze, die dan ook niet van onberadenheid was vrij te pleiten.

De heer Veuillot heeft echter thans een brief aan La patrie geschreven, waarin hij tegen het artikel opkomt. Het draagt evenwel te zeer den stempel der waarheid dan dat wij het in twijfel zouden trekken, alleen op een brief van den heer Veuillot, wiens belang bij eene andere voorstelling der zaak niet kan ontkend worden.

ZEETIJDINGEN.

Den 9 dezer is van de reede van Veere naar zee gezeild het schoonerschip *Catharina Elizabeth*, gez. J. Pander, bestemd naar Frederikshaven.

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 9 julij. Tarwe en gerst een doen. Raapolie op zes weken f 49¼. Lijnolie op zes weken f 42¼.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 9 julij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	63¼
	dito Nationale dito	3	„	75¾
	dito dito dito	4	„	99⅞
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	137¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	101⅞
	Certifik. Hope & co.	4	„	73⅝
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	90
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			195¾
	Leening 1860	4½	„	88⅝
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	44
	dito binnenlandsch	3	„	48¼
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	51⅝
	dito amsterdamsche	5	„	74⅛
	dito nationale	5	„	60¼
	dito 1847/1852	2½	„	26¼
	Bank aktien	3	„	—
België.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	53¾
Portugal.	Obligatien	3	„	44¼
	dito nieuwe	3	„	43⅞
Grenada.	dito			—
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	81¾
Mexiko.	dito	3	„	28¼

Londen 8 julij. ten 12 ure. Consols 92¼.
Weenen 7 julij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. [illegible]
Parijs 8 julij. (slotpr.) 4½ pct. compt. 97,25. 3 pct. 68,30.

Coupons en losbare obligatien.

AMSTERDAM 7 julij. Metalliek f 22,77½; Napelsche f 23,25; Diverse engelsche in £ f 11,72½; Engelsche Russen f 11,72½; Fransche f 55,62½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,50; Spaansche piasters f 2,40; Spaansche coupons per fr. f 55,50; Hamb. Russen f 31,87½; Russische in zilveren roebels f 32,87½; Poolsche in fl. f 27,12½; Nationale metalliek f 28,70; Dollars f 2,15.

WELDADIGHEID.

De SUB-COMMISSIE voor de **Verloting** ten behoeve der Slagtoffers door den Brand te **Enschedé** maakt bekend, dat bij haar nog tot den 1 Augustus aanstaande LOTEN kunnen bekomen worden, — en dat in den loop van deze maand Julij de toegezegde Voorwerpen bij haar ingewacht worden.

Vlissingen 5 Julij 1862. De Sub-commissie voornoemd,
M. W. CALLENFELS, HENNEQUIN.
J. UYTTENHOOVEN, ERMERINS.
C. WINKELMAN, DE CODIN.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
G. L. CEULEN,
van 's Gravenhage,
en
C. H. SCHOUTEN.
Zierikzee,
den 8 Julij 1862.

Bevallen van eene DOCHTER S. WIJZENBEEK, Echtgenoot van S. VAN STRATEN.
Middelburg,
den 7 Julij 1862.

Zeer voorspoedig bevallen van eene DOCHTER E. M. KONING, geb. VAN BRAAMBEEK.
Middelburg, 7 Julij 1862.

De ondergeteekende betuigt zijnen vriendelijken dank aan allen, die door bewijzen van deelneming en belangstelling hem de viering van zijnen 60sten Jaardag hebben veraangenaamd.
Middelburg, J. J. DE KANTER.
den 8 Julij 1862.

De CENTRALE DIRECTIE VAN WALCHEREN zal op Donderdag den 17 Julij 1862, des voormiddags ten 11 ure, in haar locaal in de Abdij te Middelburg aanbesteden:

het schoonmaken der Hoofdwatergangen in den Polder, voor den tijd van 3 jaren.

Het bestek zal acht dagen vóór de aanbesteding in bovengenoemd locaal der Directie ter lezing liggen, en inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Oppercommies der Directie.
Middelburg, 23 Junij 1862.
De Centrale Directie voornoemd,
A. CALAND, President.
J. P. VAN VISVLIET, Griffier.

De Notaris D. UYTTENHOOVEN zal op Zaturdag den 12 Julij 1862, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg **De Zwaan**, onder de Gemeente Oost- en West-Souburg, aan den Middelburg-Vlissingschen Rijweg, presenteren te verkoopen:

Ruim **4¼ Bunders** extra mooije **WINTERGERST** en omtrent **een Bunder ERWTEN**, een en ander te Velde staande onder de Gemeente Ritthem, in de nabijheid der Hofstede van P. CEVAAL.

HEDEN en MORGEN zullen de Koopen zijn afgebakend en de noodige aanwijzing worden gedaan.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Dingsdag den 15den Julij 1862, des avonds ten 8 ure, in het NEDERLANDSCH LOGEMENT in de Abdij te Middelburg, in het openbaar, bij opbod en afslag, te koop aanbieden:

EEN HUIS EN ERF,

staande en gelegen op de Groote Markt, wijk C no. 11. Jaarlijksche Grondlasten *f* 19,45.

Te bezigtigen op vertoon van een toegangbiljet van den genoemden Notaris, ten zijnen Kantore gratis verkrijgbaar, dags vóór en op den verkoopdag, van 10 tot 3 ure.

KROONDOMEIN.

VERPACHTING VAN TIENDEN gelegen in het District Middelburg, over den jare 1862:

Te **Veere**, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, op Dingsdag den 15 Julij 1862, des voormiddags ten 10 ure, op den KAMPVEERSCHEN TOREN.

Te **Vlissingen**, ten overstaan van den Notaris D. UYTTENHOOVEN, op Vrijdag den 18 Julij 1862, des voormiddags ten 10 ure, op het Stadhuis.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Rentmeester, Londensche Kade, H no. 61.

Het Burgerlijk Armbestuur van Zoutelande zal op Zaturdag den 19 Julij 1862, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg bewoond door de Weduwe TEN HUIZE, te **Zoutelande**, ten overstaan van den te Koudekerke residerenden Notaris P. LOEFF, in het openbaar

TE HUUR AANBIEDEN

10 PERCEELEN WEI- EN BOUWLAND,

[illegible] gen, den Burgerlijken Arme van Zoutelande toebehoorende, en bij de Plakbiljetten in het breede omschreven.

Nadere inlichting verlangende, vervoege men zich bij gemeld Armbestuur te Zoutelande of ten Kantore van den Notaris te Koudekerke.

VERPACHTING VAN TIENDEN te **Vrouwepolder**, Zaturdag 19 Julij 1862, des voormiddags 11 ure.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op **MAANDAG** den **21 Julij** 1862, des voormiddags ten 10 ure, in de Gemeente **Sint Laurens**, op de Hofstede bewoond door de Erven van wijlen JOOST POLDERMAN, in het openbaar te koop aanbieden

EEN BOEREN INSPAN,

bestaande in: vier Paarden, een Veulen, zeven Koeijen, twee kalfdragende Vaarzen, vier Vaarzen, drie Kalveren, drie Varkens, vier Schapen, drie Lammers, 35 Hoenders en een Haan, een Karnhond en Hok, twee Menwagens met toebehooren, een Marktwagen, eene Melkkar, eene Driewielskar, eene Arreslede, twee Veldsleden, vijf ijzeren en twee houten Eggen, een Turkje, twee Handblokken, twee Ploegen, een Rolblok, een Voorslooper, een Sleepblok, drie Kruiwagens, eene partij Stroo, Mutsaarden, Vaambout en Spaanders, eene partij Mest; voorts Bouw-, Melkeren Zoldergereedschappen; Meubelen, waaronder twee Bedden, twee Klokken, Stoelen, Tafels, Porcelein, Glas- en Aardewerk en hetgeen meer zal worden geveild.

Het Diaconie Armbestuur der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Zoutelande zal op Woensdag den 23 Julij 1862, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg bewoond door de Weduwe TEN HUIZE te **Zoutelande**, ten overstaan van den te Koudekerke residerenden Notaris P. LOEFF, in het openbaar TE HUUR aanbieden

26 PERCEELEN

WEI- EN BOUWLAND,

gelegen in de Gemeenten Zoutelande, Westkapelle, Meliskerke en Domburg, den Diaconie Arme der Nederduitsche Hervormde Gemeente van Zoutelande toebehoorende; bij de Plakbiljetten in het breede omschreven.

Nadere inlichting verlangende, vervoege men zich bij gemeld Armbestuur te Zoutelande of ten Kantore van den Notaris te Koudekerke.

WORDT GEVRAAGD te Huur **EEN TUIN** in de onmiddellijke nabijheid der Stad. Adres bij de Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER albier.

De ondergeteekende berigt haren Begunstigers de ontvangst van **Groenen Haagschen HARING** en groote **ZALM.** J. M. T. VAN DE KREKE, FEIJTEN.
Lange Noordstraat.

HOTEL VERHAAREN,

CI-DEVANT

HOTEL DE BERLIN,

Spaansche Kade, Rotterdam.

Door VERGROOTING van HET HOTEL en ruime EETZAAL beveelt de ondergeteekende zich beleefdelijk aan.

Open Tafel ten 4 ure.

J. VERHAAREN.

DEPOT GAS-OLIE EN LAMPEN
bij M. KRUYSSE.

Op nieuw ontvangen **Lampen en Branders** tot het vermaken der bestaande Olielampen.

De prijs der **Gas-Olie** is van heden 45 cent de Ned. Kan, eerste soort.

De van ouds bekende SLIJMPILLEN, van de Erven G. F. METZ, te Haarlem, welke om hare heilzame werking algemeen gebruikt worden, zijn alleen te bekomen te Middelburg, bij den Apotheker L. RIPPING, Vlasmarkt, K. 157.

ZWAAR EIKEN TELHOUT.

IN LOSSING eene Lading Eiken **TELHOUT** en in lossing zware Bakkers **MUTSAARDS**, à *f* 8,50 de 100 stuks, vrij thuis, voor rekening van [illegible]
A. H. INGELSE, 's Gravenstraat [illegible]

METSELAARS benoodigd bij M. J. KETTING, te **Vlissingen.**

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Julij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Donderdag	10	's morg.	11 ure,	Vrijdag	11	's morg.	7 ure,
Vrijdag	11	„	11,30	Zaturdag	12	„	8,30
Zaturdag	12	's midd.	12	Zondag	13	„	8,30
Zondag	13	namidd.	1	Maandag	14	„	8,30
Maandag	14	's morg.	6	Dingsdag	15	„	10,30
Dingsdag	15	„	6	Woensdag	16	„	10,30
Donderdag	17	„	6	Vrijdag	18	„	10,30
Vrijdag	18	„	5	Zaturdag	19	„	10,30
Zaturdag	19	„	5	Zondag	20	„	10,30
Zondag	20	„	6	Maandag	21	namidd.	12
Maandag	21	„	7	Dingsdag	22	„	12
Dingsdag	22	„	8	Woensdag	23	's morg.	6

[illegible] STOOMDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

BIJVOEGSEL VAN DE MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 10 Julij 1862. No. 82.

Zomervergadering der provinciale staten van Zeeland.

[illegible] zitting van dingsdag den 8 julij.

[illegible] kommissaris des konings, 32 leden en de [illegible]

[illegible] behandelde in de zitting van 3 [illegible] goedgekeurd, worden voor kennis-[illegible] volgende mededeelingen des voorzitters:

a. dat de heer van Eck schriftelijk en, de heeren F. van Deinse en I. C. O. Benteyn mondeling hebben kennis gegeven dat zij verhinderd zijn deze zitting bij te wonen;

b. dat de heer H. J. van Deinse, die in de vorigezitting afwezig was, is opgekomen en aan de 2e afdeeling is toegevoegd, terwijl de heer I. C. O. Benteyn aan de 1e afdeeling is toegewezen;

c. dat gedeputeerde staten zich in afdeelingen hebben gesplitst en daarbij zijn aangewezen als te behooren tot de 1e afdeeling de heeren Becius en van der Bilt; tot de 2e afdeeling de heeren van Citters en Fokker, en tot de 3e afdeeling de heeren Buteux en Sprenger.

Vervolgens worden aan de orde gesteld de verslagen van de rapporteurs der afdeelingen betreffende de voorstellen van gedeputeerde staten, betrekking hebbende op:

a. de adressen van eenige gemeentebesturen, houdende bezwaren tegen de voldoening der kosten van het Provinciaal blad.

Het voorstel hieromtrent strekte om aan adressanten te kennen te geven dat er zwarigheid wordt gemaakt om hun verzoek in te willigen, daar de algemeene wetgever als beginsel heeft aangenomen dat de kosten van abonnement op het Provinciaal blad komen ten laste der gemeenten, en de overtuiging bestaat dat de jaarlijks door deze te betalen som geen bezwaar voor haar oplevert.

De heer Lambrechtsen brengt omtrent dit voorstel verslag uit. In de afdeelingen hebben 33 leden aan de beraadslagingen deel genomen. Over het algemeen was men het in de verschillende afdeelingen eens met het voorstel, hoewel in eene afdeeling daartegen door drie leden bedenkingen zijn uitgebragt.

Bij de daarop gevolgde behandeling erlangt de heer Lambrechtsen het woord. Hij verklaart zich tegen het voorstel, niet om het geldelijk bedrag, want de retributie is te gering, maar uit het oogpunt van billijkheid. Zoo iemand aan een ondergeschikte een last opdraagt, dan komen de kosten daaraan verbonden ten laste van den lastgever; en zoo ook is het, zijns inziens, ten opzigte van het Provinciaal blad, hetwelk moet worden aangemerkt als voorschriften nopens de provincie en de gemeentebesturen bevattende. Daarenboven heeft er, naar zijne meening, ook geene schending van art. 205 der gemeentewet plaats.

De heer van der Bilt vereenigt zich met de gronden in het voorstel vervat, hoewel hij gaarne de beslissing aan de vergadering overlaat.

Volgens den heer Fokker is er veel waars in de vergelijking van den heer Lambrechtsen van de gemeentebesturen en de provinciale besturen met lasthebbers en lastgevers. De vraag is hier: wat krijgen de gemeentebesturen voor hun abonnement van f 5,50? Hij heeft eene lijst opgemaakt van den inhoud der Provinciale bladen van 1855 tot 1850. Gemiddeld zijn in iederen jaargang vervat 113 nommers, waarvan gemiddeld 87 cirkulaires aan gemeentebesturen, verschillende bevelen of aanschrijvingen welke worden gedrukt om het werk der provinciale griffie te verligten; en gemiddeld zijn er slechts 24 nommers welke geen cirkulaires of aanschrijvingen aan gemeentebesturen bevatten. Voor die 24 nommers nu moet f 5,50 worden betaald, en daarom is spreker tegen het voorstel. Zoo het Provinciaal blad niet voor niet kan worden gegeven, dan behoorde toch het abonnement eene aanmerkelijke wijziging te ondergaan. Zoo het abonnement verminderd wordt, dan is de klagt minder gegrond. Het getal abonnementen bedroeg in het jaar 1852 213 en is van dien tijd af steeds verminderd, zoodat het in 1860 slechts 180 bedroeg. Als het zoo voortgaat zal men alle partikuliere abonnés verliezen, en dat acht spreker niet wenschelijk. Werd de prijs van het abonnement op f 3 gebragt, dan zou men het getal abonnés zeker behouden en misschien vermeerderen kunnen.

Ook de heer Bybau vereenigt zich met het gezegde door den heer Lambrechtsen en beroept zich op art. 205 der gemeentewet en art. 107 der provinciale wet, welke artikelen niet met deze meening in strijd kunnen geacht worden.

Volgens het gevoelen van den voorzitter is het voor de gemeentebesturen niet onverschillig dat zij verschillende aanschrijvingen over onderwerpen waarbij zij belang hebben in [illegible] ontvangen. Hij acht het ook in hun belang dat die aanschrijvingen op de tot hiertoe gevolgde wijze plaats [illegible]. De kosten kunnen ook niet te hoog worden genoemd, [illegible] men in aanmerking neemt dat zij daarbij een exemplaar [illegible] van het jaar-verslag van de gedeputeerde [illegible] provinciale staten omtrent den toestand der provincie, en [illegible] op het lijvige boekdeel en den inhoud daarvan.

Ten slotte in stemming gebragt is het voorstel met 22 tegen 10 stemmen aangenomen.

b. Het adres van J. van den Heuvel, gewezen steigerschuitschipper te Breskens, om eene jaarlijksche toelage uit de provinciale fondsen. Het voorstel van gedeputeerde staten strekt om het verzoek te wijzen van de hand. De gronden van het voorstel daartoe waren dat de omstandigheden waarin adressant verkeert niet de zelfde zijn als die van den steigerschuitschipper J. Adriaansen, ten wiens opzigte vroeger eene gunstige beschikking is genomen, waarop hij zich thans beroept. Voorts meende men dat zoo het verzoek van van den Heuvel werd ingewilligd, daardoor als het ware het beginsel zou worden aangenomen dat de provincie verpligt is tot het pensioneren der steigerschuitschippers die door ouderdom ongeschikt zijn geworden om in het veer tusschen Vlissingen en Breskens langer dienst te doen, welk beginsel niet kan worden bedoeld.

Volgens het verslag, uitgebragt door den heer Callenfels vereenigde men zich in alle afdeelingen met dit voorstel.

Een amendement ingediend zijnde door den heer Hammacher, strekkende om aan J. van den Heuvel voor den tijd van één jaar gelijke som toe te kennen als in der tijd aan J. Adriaansen is verleend, met vrijdom om een volgend jaar met zijn verzoek op nieuw terug te komen, wordt ondersteund.

Bij de behandeling van het amendement zegt de heer Hammacher dat, ofschoon er in de afdeelingen geen tegenwerping tegen het voorstel van gedeputeerde staten gemaakt is, het hem later is voorgekomen dat het onbillijk zou zijn aan het verzoek geen gehoor te geven. Ten deze gaat spreker de geschiedenis der voormalige steigerschuitschippers na, daarbij er op wijzende dat men de schippers hunne betrekking heeft ontnomen zonder hun iets in de plaats te geven, waardoor zij in de gelegenheid waren iets voor hun ouden dag over te leggen. Hij gelooft ook dat reeds vroeger een voorbeeld van billijkheid is gegeven ten opzigte van Adriaansen.

De heer Fokker meent dat het amendement geen ingang behoort te vinden omdat het hier niet geldt een provinciaal beambte of bediende maar een gemeente beambte. Bij inzage van het reglement op dat veer blijkt dat de schippers werden benoemd of ontslagen door de gemeentebesturen van Vlissingen en Breskens, zoo dat adressant, als hij zonder bestaan is, zich behoort te wenden tot die gemeentebesturen welke hem hebben aangesteld.

De heer Hammacher erkent dat adressant door het gemeentebestuur van Breskens aanvankelijk is aangesteld, maar dat gemeentebestuur heeft, volgens hem, niet de hand gehad in de later ten opzigte der steigerschuitschippers gemaakte bepalingen, welke van de provincie zijn uitgegaan.

Daar de heer Fokker heeft gezegd dat de steigerschuitschippers naar de gemeentebesturen moeten worden verwezen, vraagt de heer Verhagen inlichting op welken grond dan vroeger het besluit ten opzigte van Adriaansen is genomen.

Die inlichting wordt door den heer Fokker gegeven. Toen de staten der provincie het veer hebben in handen genomen, zijn de schippers die nog konden dienst doen met hunne schuiten behouden, onder bepaling dat bij hun overlijden of ontslag door ouderdom de helft in de waarde der schuit door hun opvolger zou worden overgenomen. Die helft is geraamd op eene waarde van f 600 en hiermede is door de schippers genoegen genomen. Toen echter Adriaansen door ouderdom ontslag moest nemen, was de schuit in een onbevaarbaren staat, uit hoofde hij geen geld had gehad om daaraan de noodige herstellingen te verrigten; en daar daarenboven zijn aandeel in de schuit met f 1200 hypotheek was belast, hebben de staten besloten hem eene toelage te geven. Dit is alzoo, volgens spreker, een ander geval dan met van den Heuvel.

De heer Hammacher komt op tegen den loop dien de zaak genomen heeft, daar hij niet over personen maar wel over de billijkheid der zaak heeft gesproken, en deze nu geheel op personeel terrein is gebragt.

De beraadslagingen daarop gesloten zijnde wordt het amendement in omvraag gebragt en verworpen met 24 tegen 8 stemmen.

Het voorstel is vervolgens met even zoo vele stemmen aangenomen.

c. Magtiging voor den verkoop eener in der tijd ten dienste van het overzetveer van het Sloe aangekochte klok.

Het voorstel om die magtiging te verleenen is in de afdeelingen, blijkens het rapport door den heer de Visser uitgebragt, door 33 leden behandeld. Geen van deze had daartegen eenige bedenking.

Zonder nadere beraadslaging en hoofdelijke stemming is het voorstel daarop aangenomen.

d. Het adres van den gemeenteraad van Waterlandkerkje, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs.

Het voorstel luidt om de regering te kennen te geven dat de bijdrage der gemeente in de kosten van een nieuw schoolgebouw met onderwijzerswoning op f 2500 zou kunnen worden bepaald.

Het verslag der afdeelingen omtrent dit voorstel, uitgebragt door den heer Mazure, doet zien dat 35 leden aan de beraadslagingen hebben deel genomen. Over het algemeen was men van oordeel dat het plan voor den bouw van een nieuw schoollokaal met onderwijzerswoning, geraamd op f 7430, en nog eene som van f 350 voor schoolmeubelen en een kagchel met ventilatietoestel, op te groote schaal genomen is. Men meende het beter geene beschikking te nemen maar een ander plan te moeten inwachten. In twee afdeelingen kon men zich met het voorstel om de bijdrage op f 2500 te bepalen, vereenigen.

De voorzitter geeft kennis dat gedeputeerde staten hun voorstel hebben gewijzigd en alsnu voorstellen, om der regering te adviseren de bijdrage der gemeente op f 2500 te bepalen, doch den minister van binnenlandsche zaken uit te noodigen geen beslissing te nemen op het thans ingediende plan.

Zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming is dit voorstel goedgekeurd.

e. Het voorstel tot verhooging van het aan de gemeente Brouwershaven toegelegde subsidie tot verbetering harer haven.

Gedeputeerde staten stellen voor, te besluiten dat de provincie even als in het vroegere plan ten bedrage van f 33,830, ook in het nu opgemaakte plan ad f 54,000 ongeveer een vierde der kosten voor hare rekening zal nemen en de staten zich mitsdien bereid verklaren om aan de gemeente ter uitvoering van het nieuwe ontwerp tot verbetering der haven, eene som van f 13,000 toe te staan.

Volgens het door den heer Hoogenboom uitgebragt verslag hebben in de afdeelingen 35 leden aan de beraadslagingen deel genomen. In eene afdeeling vereenigde men zich met het voorstel en gaf men den wensch te kennen dat het plan worde uitgevoerd; twee leden konden zich echter daarmede niet vereenigen daar zij meenden dat het belang der zaak de uitgaaf niet regtvaardigde. In eene andere afdeeling bestemde men algemeen het voorstel en was men bereid tot de bijdrage van f 13,000. In de 3de afdeeling meende men dat door het besluit van 5 november 1859, tot de bijdrage van f 8000 in het plan tot verbetering begroot op f 33,830, genoegzaam in de behoefte was voorzien en eene verhooging niet noodzakelijk was; slechts de minderheid dier afdeeling was van een tegenovergesteld gevoelen.

De voorzitter zegt dat dit verslag aan gedeputeerde staten geen aanleiding heeft gegeven tot wijziging van hun voorstel, waarna de beraadslagingen worden geopend.

De heeren Cau, Verhagen en de voorzitter betoogen het wenschelijke der aanname van het voorstel; de heeren Uijttenhooven en de Jonge van Ellemeet verklaren zich daartegen.

De gronden voor dit laatste zijn bij den heer Uijttenhooven gelegen in de omstandigheid dat de handel te Rotterdam, Schiedam en Dordrecht bij de verbetering der haven van Brouwershaven het meest belang heeft, en dat die gemeenten zich toch de belangen dier haven niet schijnen aan te trekken. En daar het hier niet geldt een zuiver provinciaal belang, gelooft spreker dat de provincie geeft wat zij geven kan en mag als zij, volgens besluit van november 1859, f 8000 toestaat.

De heer de Jonge van Ellemeet zegt dat de zaak van eerst betrekkelijk gering belang nu eene zaak van grooter omvang is geworden. Hij herinnert zich het besluit ten opzigte van het plan tot het maken eener vlugthaven, waaruit nu is geboren een voorstel om in eene zaak die meer dan een halve ton kost f 3000 bij te dragen. Op gevaar af van weder voor stationair te worden uitgekreten, zal hij zich houden aan zijne vroegere opinie ten deze. Hij kan zich niet voorstellen hoe het geringe aantal inwoners dier gemeente de gevorderde lasten voor de uitvoering zouden kunnen opbrengen, en hij vreest dat, als het geld zal zijn uitgegeven, de provincie nogmaals zal worden aangezocht tot verdere hulp, ten einde het werk te kunnen voltooijen.

Bij hoofdelijke stemming is het voorstel ten slotte aangenomen met 21 tegen 11 stemmen.

f. De heffing van opcenten voor de kalamiteuse polders in 1863.

Het verslag hieromtrent wordt uitgebragt door den heer Verhagen. Hij geeft in de eerste plaats voorlezing van het voorstel zelf, waaruit blijkt:

dat volgens de raming van den hoofdingenieur in het 11e distrikt van den waterstaat voor 1863, tot dekking van het te kort op de inkomsten der kalamiteuse polders, behalve eene rijks bijdrage van f 350,000, eene heffing zal noodig zijn van tien opcenten op de grondbelasting en vijf opcenten op de personele belasting;

dat van wege de regering door den kommissaris des konings in overweging is gegeven, de vergadering voor te stellen om, volgens art. 11 van het reglement van administratie der polders in Zeeland, dienaangaande aan den koning haar gevoelen mede te deelen;

dat zij alzoo meenen te moeten voorstellen ook nu weder aan de regering als het gevoelen der vergadering te kennen te geven dat voortdurend in 1863 het geval zal bestaan waarin, volgens art. 11 van het reglement van administratie der polders in Zeeland, door eene heffing van opcenten op de direkte belastingen moet worden voorzien, en dat naar haar oordeel geene redenen bestaan om daarvoor andere cijfers dan tot dusver te bepalen.

In de afdeelingen namen 35 leden aan de beraadslaging deel, en in het algemeen gaf het voorstel tot veel diskussie aanleiding. In eene afdeeling van 11 leden verklaarde men

voor deze maal in het voorstel te berusten, in het vertrouwen dat in een volgend jaar de regeling betreffende de kalamiteuse polders zóó ver gevorderd zal zijn dat daaromtrent voorstellen kunnen geschieden. Voorts is den wensch uitgedrukt dat aan gedeputeerde staten den last zal worden opgedragen, om voor wat die regeling betreft, met de regering in overleg te treden.

In eene andere afdeeling uit 12 leden bestaande, achtte men het wenschelijk dat er een einde kome aan den ongeregelden toestand der administratie dier polders, hoewel men het, met uitzondering van 2 leden, voor alsnog raadzaam oordeelde het voorstel in te willigen.

In nog eene andere afdeeling, mede van 12 leden, gaf het voorstel aanleiding tot eene diskussie waarvan het gevolg was dat men, op 2 leden na, zijne goedkeuring daaraan geven zou, wel schoorvoetende, doch in het vertrouwen op eene spoedige regeling.

De beraadslagingen vervolgens aangevangen zijnde, krijgt de heer Verhagen het woord. In de eerste plaats betuigt hij zijn dank aan den voorzitter voor de welwillendheid waarmede aan zijn verzoek om alle mogelijke inlichtingen aan de afdeelingen te verstrekken is gehoor gegeven. Ten anderen brengt hij hulde aan den heer Hammacher voor de door hem in druk uitgegeven brochure over dit belangrijke onderwerp.

Vervolgens zegt spreker geene vroegere beschouwingen te zullen herhalen. Meermalen moge zijn beweerd, en met veel schijn van grond, dat de argumenten voor en tegen deze zaak zouden zijn uitgeput, — hij hoopt te bewijzen dat men zich hierin heeft vergist, want het valt niet te ontkennen dat in de vele duisternis waarin de kwestie is gehuld bij onderzoek telkens meerder licht verspreid wordt. Ofschoon hij niet meer bij herhaling op de ongrondwettigheid van de heffing wil wijzen, wijst hij toch daarop dat vele regtsgeleerden van naam zich niet hebben ontzien hunne namen te leenen tot het betoogen dier ongrondwettigheid, terwijl niet één zich aan het bestrijden harer bewering gewaagd heeft. Het kan dus hem, als geen regtsgeleerde zijnde, niet kwalijk te nemen zijn als hij de bewering handhaaft: het koninklijk besluit is ongrondwettig. — Vervolgens beroept hij zich op het verslag der afdeelingen als het bewijs dat men het eens begint te worden omtrent de noodzakelijkheid eener regeling, en herinnert hoe daarin sprake is van een last aan gedeputeerde staten.

Inmiddels is ingekomen een voorstel van den heer Cau, ondersteund door de heeren Blaaubeen, Byban, van den Bosch en Hoogenboom, strekkende om gedeputeerde staten uit te noodigen om met de regering, waterschapsbesturen en allen die bij de zaak belang hebben in overleg te treden tot eene regeling.

De beraadslaging over dit voorstel mede geopend zijnde, zet de heer Verhagen zijne gestaakte beschouwing voort. De strekking van het voorstel gaat in zijn oog niet ver genoeg; hij wil eene schrede verder gaan dan eene geheele afdeeling: hij wil nu doen wat die afdeeling heeft verklaard in een volgend jaar te zullen doen. Het polderreglement van Zeeland noemt hij een ongeluk voor de provincie; gelijk allen, is ook hij sedert 1851 teruggedeinsd voor de toepassing van dat reglement, en ook hij heeft gehoor gegeven aan den wensch om, in Gods naam, niet meer over de heffing van opcenten te spreken. In dat reglement staat dat de lasten der polders tot het maximum van drie vierden van den opbrengst moeten worden opgevoerd, en eerst dan als dit niet genoeg is een beroep op de ingezetenen kan worden gedaan. Vóór 11 jaren stelde spreker voor dat reglement te wijzigen. Maar nu, na vele vergeefsche pogingen, eindelijk ten vorigen jare door de vergadering duidelijk de meening is uitgesproken dat men het nog wel met het oude reglement doen kan — nu rangschikt hij zich onder hen die het reglement willen toepassen. In het najaar van 1853 verklaarde de voorzitter der vergadering, dat niet één gesubsidieerde polder het maximum betaalde, en dat was zoo. Sedert 1853 is daarin geen verandering gekomen, tot dat onlangs het besluit is genomen om een onderzoek ten deze bij de 33 polders in te stellen. Reeds in 1859 was een onderzoek aangevangen, waaromtrent spreker verwijst naar de verslagen der zittingen van de tweede kamer der staten generaal (Bijbl. van de Staatscourant 1861—1862, vel 116). Uit dat onderzoek — 't welk zich tot sommige polders, in elk arrondissement één, bepaald heeft — is gebleken dat in vier polders de bijdragen minder bedragen dan de helft der opbrengst en in één daarentegen meer. Daar nu het reglement zegt dat er eerst sprake van eene heffing van opcenten zijn kan als de bijdragen tot drie vierden van den opbrengst zijn opgevoerd en blijken onvoldoende te zijn, zoo kan er ook dan eerst, volgens spreker, sprake wezen van het voorstel dat is gedaan.

Voorts bespreekt de heer Verhagen de overgelegde raming, de ongunstigen indruk daardoor te weeg gebragt, en het licht dat daarover in de afdeelingen is verspreid. Vervolgens spreekt hij over de wijze waarop het fonds der kalamiteuse polders beheerd werd — iets wat vroeger wel bekend was, maar waarover niet zoo openlijk gesproken werd. Uit dat fonds waarvan geene verantwoording geschied wordt eene belangrijke som uitgekeerd eigenlijk ten behoeve van de grondeigenaren in Walcheren.

In verband met het gesprokene en met art. 11 van het reglement in de hand, luidende „dat eerst als alle voorschreven middelen ontoereikend zijn eene heffing van opcenten zal plaats hebben," is het sprekers gevoelen dat, als al die middelen niet worden gebezigd, dan ook geene heffing mag plaats hebben. Hij weet dat de meerderheid zijn gevoelen deelt, doch over het algemeen bevreesd is voor de gevolgen. Doch welke zijn die gevolgen? In de eerste plaats ontslaat de vergadering zich van verantwoordelijkheid; en ten anderen levert zij het bewijs dat het haar ernst is te doen wat de afdeeling gezegd heeft in een volgend jaar te zullen doen. Daarom zegt spreker, onder herinnering van het door den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken gesproken harde maar juiste woord: als de zeeuwen hun belang niet behartigen, zullen wij het dan doen? — tegen het voorstel te zullen stemmen.

De heer van Citters ziet er bezwaar in dat gedeputeerde staten zich met de regering in betrekking stellen, en hij zou meenen zich aan pligtverzuim schuldig te maken als hij niet zijne stem tegen het amendement motiveerde. Daar gedeputeerde staten de door het rijksbestuur beoogde verhooging van opbrengst niet billijk ja zelfs niet wettig achten, hebben zij steeds gemeend aan het verlangen der regering tot handhaving er van niet te mogen toegeven.

Spreker weet niet of de taxatie der polders geschiedt met alle waarborgen welke het koninklijk besluit aangeeft. Gedeputeerde staten zijn geheel lijdelijk geweest en laten het rijksbestuur zijn gang gaan. In het belang van het gewest acht hij het echter wenschelijk dat zoo veel mogelijk toenadering plaats hebbe. Voorts wijst hij op de in den laatsten tijd ingekomen klagten van kalamiteuse polders zijn ingekomen, op de vermindering der begrooting dier polders, op eene aanschrijving van wege het rijksbestuur dat bij suppletoire begrooting in de leemte van die begrooting is voorzien, om eindelijk zich tegen het amendement te verklaren, daar hij het daarin opgenomen voorstel onnoodig en zeker ontijdig acht.

Vervolgens beantwoordt hij op enkele punten den spreker uit Goes. Wat onder anderen betreft het door dezen uitgesprokene omtrent de polders die niet eens de helft bijdragen van hunnen opbrengst, verwijst hij naar de voorbereidende werkzaamheden van het rijk en geeft daarna een overzigt van de reglementen en koninklijke besluiten die met art. 58 van het reglement van 1811 den polder van Walcheren beheeren.

De heer Cau licht het door hem ingediend voorstel met een enkel woord toe. Dit is niet zoo zeer te beschouwen als een amendement maar wel als een voorstel naast een voorstel. In de afdeelingen is de wensch geuit tot eene nadere regeling der besproken aangelegenheden, waartoe reeds twee malen zonder gevolg pogingen zijn aangewend: uit dien wensch heeft dit voorstel zijn oorsprong, als zijnde de eenige weg om tot een goed einde te geraken. Het doet hem leed dat een lid van gedeputeerde staten zich tegen zijn voorstel heeft verklaard, daar het niet bedoelt een verwijt tegen het kollege van wiens goede gezindheid men in tegendeel te zeer overtuigd is.

De heer van Citters verzekert de heer Cau geen verwijt aan gedeputeerde staten in zijn voorstel te hebben gezien.

De heer Hammacher zegt zijne brochure te hebben geschreven om op die wijze bij te dragen ter verdrijving der duisternis, waarvan gesproken is. Mogt die brochure eenig nut hebben te weeg gebragt, dan verklaart hij den dank hem door den spreker uit Goes gebragt gaarne te aanvaarden. Voorts vereenigt hij zich met den afgevaardigde uit Zierikzee wat betreft het door dezen gedane voorstel, dat niet is een amendement. Hij toont aan dat de duisternis ook bij het jongste verslag van den toestand der provincie is verbroken, waartoe hij wijst op het daarin voorkomende omtrent den polder Baarzand in het arrondissement Oostburg, die kalamiteus is verklaard, terwijl de ontvangsten de uitgaven overtreffen. Ten slotte zegt hij tegen het voorstel van gedeputeerde staten en voor het amendement te zullen stemmen.

Volgens den voorzitter is er meer omtrent de kalamiteuse polders bekend dan wel gedacht wordt. In de vergaderingen van gedeputeerde staten en ook in het verslag is daarover herhaaldelijk gesproken. Het verlangen der [illegible] eene regeling te geraken is hem door den [illegible]; doch hoedanig die regeling zijn zal is hem [illegible]. Die regeling wordt in het algemeen en ook [illegible], zoo dat hij het voorstel van den heer [illegible] niet het minste bezwaar ziet.

De heer Verhagen zegt zich er over te [illegible] lid hem op zijne bezwaren heeft geantwoord, maar dat, zoo er geene verdere tegenwerpingen gemaakt worden, hij gerust de stemming afwacht. De stelling dat men hier alle verantwoordelijkheid van zich afwerpen kan om die op anderen te laten rusten zou hij kunnen goedkeuren, indien niet zijne stem gevraagd werd. De staten heffen nooit, maar adviseren daartoe de bevoegde magt en dit advies wordt hier bedoeld. — Bij de voortgezette beschouwing wijst spreker nog op de bezwaren van het reglement van 1811 en de gebrekkige vertaling daarvan. Hij haalt onder anderen aan de woorden: „des trente centimes," en stelt tevens de mogelijkheid dat na een poosje de polderbesturen in Walcheren zich niet meer zullen vergenoegen met 5 of 10 opcenten, maar 30 opcenten vragen zullen. — Even als in geheel Zeeland noemt spreker de heffing in Walcheren ongrondwettig. Waar hij sprak van duisterheid bedoelde hij duisterheid omtrent het kalamiteuse fonds, en daarom zeide hij dat de achterstallige subsidiën van dat fonds te vergeefs gezocht worden. Hij herinnert aan de duisternis welke vroeger ten aanzien van het geldelijk beheer der koloniën, geheerscht heeft en hoe er een panische schrik ontstond toen men uit een officieel rapport vernam dat 114 of 115 millioen inkomsten der koloniën onverantwoord waren. En zoo worden ook jaarlijks tonnen gouds gestort ten behoeve van het fonds der kalamiteuse polders en — nergens worden die gelden verantwoord. Dit langer te dulden is, zegt de heer Verhagen, niet te rijmen met den pligt van een lid der staten.

De heer van Citters verlof bekomen hebbende om ten derden male het woord te voeren beantwoordt nogmaals den spreker uit Goes, onder opmerking dat de polder van Walcheren meer opbrengt dan eenige andere polder in Zeeland, en met toelichting verder van den exceptionelen toestand waarin die polder verkeert benevens de oorzaak daarvan.

Op voorstel des voorzitters wordt besloten de beraadslagingen te sluiten, vervolgens wordt in omvraag gebragt het voorstel van gedeputeerde staten, hetwelk wordt aangenomen met 26 tegen 6 stemmen.

Het voorstel van den heer Cau is daarna mede aangenomen met 26 tegen 6 stemmen.

De zitting wordt voor een kwartier uurs geschorst.

(Het vervolg van dit verslag deelen wij in een volgend nommer mede.)

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.